

Drie tips voor spoorprojecten

Een oproep aan staatssecretaris Wilma Mansveld van Infrastructuur: kijk eens verder dan je project-neus lang is.

door **Bart Flos**

Beste Wilma, Experts waarschuwen dat het mis gaat met het veiligheidssysteem op het spoor. Als dank voor hun bijdrage hebben ze een spreekverbod gekregen. Daar gaan we weer! Twee miljard is uitgetrokken voor het veiligheidssysteem ERMTS, nu al wordt gevreesd dat de kosten flink oplopen.

Waar heb ik dat eerder gehoord? De kosten voor de hogesnelheidslijn waren begroot op twee miljard euro, uiteindelijk kostte het project meer dan zeven miljard. Het Fyra-fiasco met honderden miljoenen euro's schade veroorzaakt een verlies van 43 miljoen euro bij de NS in 2013.

Ja maar, hoor ik je zeggen, elk spoorproject is weer anders. Het ERMTS is geen HSL en de HSL is geen Fyra. Maar de gemene deler is dat ze allemaal mislukken! Heb je je wel eens afgevraagd waardoor dat komt? Ik hoor slechts twee argumenten. Ten eerste: maakt u zich geen zorgen, belastingbetaler: het project verloopt moeizaam, maar het komt goed. Het project is nu eenmaal complex, het systeem is nog in ontwikkeling en moet nog worden getest. Geduld, geef ons de tijd om te praten met spoorwagspecia-

■ Het Fyra-project werd een fiasco. En de belastingbetaler kan er voor opdraaien. foto Olivier Middendorp/HH

listen. andere deskundigen en politici. Ten tweede: er is sprake van een conflict tussen NS en Pro Rail waardoor de besluitvorming wordt bemoeilijkt. Dit wordt ontkend door beide partijen. Een typisch gevalletje welles-nietes. Zoals altijd wijst iedereen naar de techniek of naar het proces als iets misgaat. Zie je welke gemeenschappelijke factor ontbreekt, Wilma? De mensen!

Mag ik drie tips geven? Een succesvol project vereist leiderschap om alle betrokken partijen te horen en knopen door te hakken. Een natuurlijk leider verbindt en neemt zorgen uit handen. Huur dus de beste projectleiders in die je kunt vinden en laat de balken-

endenorm geen belemmering zijn. Zij kosten immers maar een fractie van de potentiële schade aan het einde van het traject. Stop met dat kinderachtige gekibbel over wie met wie in conflict zou zijn. Waarom zou er überhaupt een conflict zijn? Het doel is toch voor iedereen hetzelfde? Ten slotte: beloon klokkenluiders in plaats van ze de mond te snoeren. Luister naar de technische experts, naar de bestuurders van de Vakbond FNC Spoor, naar de topadviseurs (ook als hun conclusies 'verregaand' zijn), naar de kritische leden van de Tweede Kamer en luister vooral ook naar de belastingbetaler. Want wij mogen elke keer de miljarden ophoesten

van al dat projectgepruts. Alle spoorwegprojecten zijn hetzelfde, sterker nog: alle overheidsprojecten zijn hetzelfde. Ze ontsporen niet omdat de techniek of het proces faalt, ze ontsporen omdat de samenwerkende mens onder druk heel zenuwachtig wordt en rare dingen doet. Net als jij, Wilma. Maar je kunt het tij nog keren. Het enige dat je hoeft te doen is het tonen van leiderschap, het stimuleren van ondernemerschap en het belonen van klokkenluiders.

S Bart Flos uit Helmond is klaagcoach, inspirator, veranderadviseur en auteur van *Het perfecte project – De mens als sleutel tot succes*.